

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 7. Verius dixeris acceßisse Centurionem ad Christum, licet dißitum, quàm illos quos præmisit medios, & qui propius cum eo sunt locuti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

ramen inuic contra Amalec Iosue in montis valle, vt autem ei & militibus Deus concederet victoriam, ei subsidio fuerunt Moyles & Aaron, in montis cacumine perorantes *Moyles & Aaron in Sacerdotibus eius*; Et ne quis circa victoria aucto. em dubitaret, quo momento deseruabat: ecce Iosue prostratus, in fugam pulsus: & vero manus sursum extolleret, ecce vincit Iosue, prostratus Amalec, victoria & triumpho Iosue laeta ur. Hoc etiam medio voluit sibi consulere Rex infidelis & idololatra, vt re-

Nu. c. 22. Hom. 13. in 1. Nm.

tert scriptura, quam historiam ad rem perpendit Orig. Hic fuit Balac Rex Moabitarum. Intellexit ille Israelitas, populum copiosum, & fortissimum finibus suis appropinquare, timet sibi, & coacto Consilio tremoris sui exponit rationem. Tacta est alea, actum est de nobis: populus hic nos & regnum deuastaturus venit, & occupaturus. *Quid remedium? Aduocemus nobis in auxilium Sacerdotem nocte vite virum.* Hic erat Balaam idolotum seu dæmoniorum Sacerdos. *Hinc requirit. & magnis promissis ad se curat adduci: erigantur altaria, Deo nostro litetur, & eius nobis auxilium deprecemur.* Accedit Balaam ad altare, sacrificium oblaturus, & ecce tibi Rex Balac pones Sacerdotem, totus corde & anima presens, fiducia plenus, se summæque populam hoc medio, quod sibi necessarium foret, adepturum. Egit hoc Rex infidelis & idolotum cultor maximas, cuius Dii dæmonia erant, & Sacerdos, cuius opem supplex implorabat, cuius utebatur opera, necromanticus & maleficus incantator. Ex æquo foret, vt nos idem ageremus, quando calamitatibus regnum opprimitur, vocaremus Sacerdotes, vt sacrificia ludent pro nobis, missas offerant: hoc enim medium omnium longe est efficacissimum. Aduersitatibus anxialis? infirmitates patris? Iuribus angustatis? matrimonium suscipis? opus integerrimam peccatorum facere confessionem & ex Spiritu sancto sua persunda gratia? Accede ad Deum mediatore Sacerdote, qui accedat tuo nomine ad sacræ aram incrementum litæ turis sacrificium valoris & meriti iustitiae, tu illum sequere corde, voluntate & anima.

An non tibi bene videtur hic Centurio illuminatus in Christi Domini cognitione, & quam eleganti stylo hoc nobis exponant Evangelistæ? Hæcne id contemplari? E. de nouerit Catholico, Christum verum esse Deum proinde ab illo requisitum subsidium eius infirmitatis, quod nulla poterat prestare creatura, scilicet

serui sui paralytis iam iam morituri, Quo modo accedunt ad Deum fideles Principes, & sanctitate primores? non in propria persona, sed sequestro Sacerdote: pariter & in hoc Diuinam honorantes Maiestatem, cui proprium sit habere Sacerdotes, propriam confitentur humiliter indigentiam, vt eam hic Centurio popalam est confessus, dum se indignum proclamauit, qui in propria persona diuino se litat obtutui; *Indignum me iudicauit, vt venirem ad te.* Ita vt, sicut vno in loco narrat S. Scriptura Rebecca & Dauidem recurrisse ad Deum, & alio in loco declarat, accessisse mediis Sacerdotibus, quo actu supremam diuinamque protestabantur eius Maiestatem, ad quem medio Sacerdote accedebant, ita modo vnus narrat Evangelista, Centurionem ad Christum accessisse, alter vero modum explanat, nimirum mediis Sacerdotibus, quo significaret, Centurionem ad Christum accessisse ut ad verum Deum, qui proficitur se cum illo agere, vt vni precipui sanctitate, cum Diuina egerunt Maiestate. Hæc D. Chryost. habetur expositio.

§. 7. Verius dixerit accessisse Centurionem ad Christum, licet d. firum, quam illos quos premissit medios, & qui propius cum eo sunt locuti.

Aliud præterea mysterium agnouit, & sub 18. in suo enucleat ingenio D. August. quam Diuina luce fuerit speculum hoc illustrat, qui cum Christo ageret, vt vero Deo, atque cum intelligeret, cum Christus esset verus Deus, eum accedendum non tam corpore quam anima, nos tam pedum corporalium pressibus, quam spiritualium intellectus & voluntatis. *Loquitur D. August. D. Mart. quando Centurio ait: Accessit ad eum Centurio. Proprie vocabulari Diuini idiomate: Alii uero in scriptura licet uisus seruauit Martius secundum quem scriptum est: Accedit ad eum, & illuminatus. Loquebatur Evangelista, de tali moris ingenio uero, proinde seruanda erat ei uerborum spiritus proprietates: quæ sit, supponendo, quæ uetus & propius accessus ad Deum non sit pedum pressibus, qui terram calcant, & non uisibus digitis altius e solo atolluntur, sed qui sursum gradiantur, qui caelos penetrent, & qui super sidera tripudiant, pressibus intellectus uia fide illuminati, & inflammatae charitate uoluntatis.*

Hoc igitur supposito, qui vere accesserunt ad Christum non fuerunt Sacerdotes, quos misit Centurio. Licet enim ad eum accesserint, solo tamen corpore, & pedum terrenorum passibus accesserunt. fuit autem Centurio, qui contigit, ut percipit Christum in gressum Capharnaum, accessit ad eum: quia ratione suo spiritu volando, alis tenerioribus sui intellectus fide illustrati, & voluntatis ardentissima charitate

hachium extenderit, ut simbrâ vestimenti mei contingeret; quia spiritu, fide & voluntate accessit; ceteri, licet innumeri accesserint, corpisque meum compresserint, solo corpore ad me accesserunt. Quid opinaris ne quod omnes, qui templum ingrediuntur, aitate cingunt, ad Deum accedant?

19

An credis te Deo esse propinquior, loquendo propria phrasi, quo vicinior es altari? Saepè saepius qui vicinior altari videtur, longius ab eo distare iudicatur, Exemplum cape (ait D. August.) in duobus illis Publicano & Pharisæo. Quam prope ad Deum accedit Pharisæus, quasi diceremus: apprehendit cornua altaris: Publicanus autem stans a longe, retro portam, nec ausus interior accedere. Quis ex duobus Deo proximior? Quem dixit ex duobus verius accessisse? Satis liquet ipsum Publicanum verius accessisse, quo enim corporis pedes non sunt progressi, eo pedes animæ processerunt, quibus tam fuit Deo vicinus, ut eum complecteretur. Quinimo saepius contigit, ut qui vicinior est corpore, longius distet animæ & voluntate. Accedit hic ad altare peccato sordidus, & tam vicinus ad stat Deo, ut illum recipiat, corpus corpori iungatur tamen non possit esse coniunctior: O miserum! qui potius eo ipso quo ad Deum accedebas, corpus corpori coniungens, toto cursu ab eo voluntate & animâ longissime recedebas. & longius eras ab eo, quam caelum distet à terra: Longè à peccatoribus salus.

Serm. 6 de verb. Domini. Luc. 18.

11. Publicanus stans a longe à longe tamen propius accedit.

Ps. 118. 155.

Estne tibianimus, accedendi ad Deum vere? Accedito ex corde, animo ac voluntate affectuosa, desiderii ardentibus, illo autem modo quia non accedis, supernis & divinis non potiris effectibus, quos Dominus ille in animabus illis, quæ digne ad eum accedunt, operatur. Considerata iam sanitate, qua mulier gaudet: factis plorandus exclamat D. Pet. Chrysol. Misere nos, quod ut quoridie corpus Domini trahamus & sumimus, & a nostris vulneribus non evadimus. Non Christus infirmantibus, sed fides deest: a in 16. 49 nam multo magis modo in nobis manens poterit lib. 2. 99. in vulneratos curare, qui latenter mulierem pro Exod. 12. 9 tentans sic curavit. Eundo mulierem eu auit, illa & lib. 4. hinc modo acturus, quod modo sedē suam figit in ret. anima nostra & in corpore nostro, cum carnem b Exod. 34. eius & personā recipimus: desinat nobis & viua c. 20. fides, & ardens charitas. Diuersis in locis perpendit D. August. ad quod Dominus. uō semel m. 16. Eccl. d. auit b Non apparebit in conspectu meo uentus, 35. 6.

K 1

Mira.

11. suffulcus. Illi non ibant cum Iesu, ait D. Pet. Chrysol. cum quo mente non ibant, nec eum illo erant, qui se in illi corde corpore videbantur ad iuncti. Et addit D. Aug. Nec Mattheus ob aliud eum dixit accessisse ad Dominum, cum aperissime Lucas infinet, quod non ad eum ipse uenerit, sed amicos suos miserit, nisi quia si delissima humilitate magis ille accessit, quam illi quos misit. Hoc accedendi modo (ait) nos illuminat hodie clarissimum illud speculum, pariter & docet, quis sit proprius modus ad Deum accedendi: quod ille non sit, qui solo corpore sit, sed qui spiritu voluntate & animâ exerceatur. Perpendit ad rem D. August. id quod etiam aduertit D. Pet. Chrysol. & deinde D. Greg. b id quod nobis tres Euangelistæ enarrant contigisse in eadem ciuitate Capharnaum, eadem occasione, immediate post hoc miraculum, ut mihi videatur, Christum uelle insinuare id quod modo disputamus. Accessit ad eum Synagoga Princeps, rogans eum ut domum suam ueniret, erat enim illi filia sanctorum duodecim, iam mortis faucibus pece astricta. Procedit eo Christus, & in via tantus confluxit populus, qui eum ita comprimebat, ut ei molestus fieret, quisque conueniens illi adesse proximus. His plebis angustiis pressus Christus, conueniens interrogat discipulos suos: Quis me tetigit? Respondet D. Petrus pulcherrima interrogatio, Domine: quid tibi uidentur? Tuba te comprimit & affligunt & tu dicit, qui me tetigit? Parum iapis (ait Christus) et tam multis, qui ad me accedunt, me comprimitur, me affligunt, una sola me tetigit, eratque mulier fide fertentior, qua sanguinis fluxum patrie haurit: etis duodecim, & omnia substantia sua erogauerat in medicos, & medicamenta, ex quo nihil prater paupertatem extremam est consecuta, dum ob hoc se meriti uis non remitteret, sed deterius semper haberet. Mulier hæc profunda humilitate & uia fide accessit Christi simbrâ contractura, & ecce subito, fuit corpore quia sanata esset à plaga. Hæc sola est, ait Christus, que me tetigit, & que ceteris mihi propius accessit, licet solum

D. Pet. Chrysol. Serm. 120. b Lib. 3. c. 11. Math. 9. 18. Luc. 8.

Mulier sanguine fluxu qua ratio ne Christi humilitate reuerentia

III, Mirabilis terre loquendi formula, quid hac, Do-
 quis di- mine, intendis? Tu vide, quid dicatur vacuum?
 catur ap- id quod exterius habere videtur substantiam,
 parere va- interius vero continet nihil, vt nux dicitur va-
 cuus co- cua. Hinc in 5. Scriptura idola vocantur va-
 ram Do- cna: eo no- nipe, indignat illa Propheta Samuel;
 mino. Nolite declinare post vana, que non proderunt vo-
 I Reg. 12. *hu quia vana sunt.* In Hebræo legitur vox
 21. Tohu; significans vacuum: & nostro modo
 loquendi nices vanas dicimus, que vacuæ sunt.
 Talia erant Gentium idola: videbantur quasi
 apertis oculis omnia circumspicere, manibus
 diuitiis plenis, quibus cunctis mortalibus de
 necessariis prouidebant, vestes ostentabant vi-
 uam aliquam personam, & in rei veritate ni-
 hil erat eorum omnium. Huic videtur alludere
 Habac. Propheta Habacuc dum ait: *Eccc isto cooperatus*
 Cap. 2. 19 *est auro, & argento, & omnis spiritus non est in*
visibus eius, q. d. Apparet oculis hominum
 persona quædam magna, verum nec hilum
 habet vitæ ab inuis. Secundum hanc Scriptu-
 ram, quot vacui apparent coram Domino Deo?
 Accurrunt coram Venerabili Sacramento, fle-
 stunt genua; legunt orationes suas, pectora
 percutiunt, ignis vero vacui sunt, vacui cor-
 de, quod domi reliquerunt, vnus in diuitiis cor
 habet, alter in conuentionibus, alter in bonis
 suis, alter in amica: nota enim. *Etis est doctrina*
 Christi, *ibi est, ablatum est, ibi est, & cor tuum.*
 Matt. c. 6. Inuitatus, & obnixè rogatus fuit S. Anto-
 Apud Sur. nius de Padua, vt orationem haberet funebrem
 Tom. 3. 13 in exequiis cuiusdam diuitis, ascendit pulpi-
 tum, existente corpore defuncti in Ecclesia:
 Innu. pro conuentionis suæ themate sumpsit verba hæc:
 Euc. 15. *Mortuus est diues, & sepultus est in inferno: Affir-*
 22. *mans se hæc dicere de pastore defuncto: qui*
 talis erat, vt semper vacuus ingrederet Ecclesiam,
 quin & modo vacuus erat, quia licet corpus ei-
 us ab omnibus præsens videretur, cor tamen
 eius abesse, esset autem inter nummos: Vi-
 deat, inquit, cui placuerit: Abierunt, & ec-
 ce in arca quadam inter multo pecuniarum sac-
 eos cor diuitis adhuc tepidum inueniunt. Sic
 inuitant multi in Dei conspectu, sed vacui. Ne
 sic, amice, ait Deus ingrediaris: *Non appa-*
ret vacuus: In quam partem hoc Rex accepit,
 si sit prælocutus, vt alter Dauid, calicem aquæ
 frigidiæ, qua vt reficeretur, postulat, et, alter
 vero accederet, offerretque Regi pulcherrimum
 ex argento poculum deauratum, & affabre elab-
 oratum, sed aqua vacuum, plenum puluere, telis
 oblitum atancarunt? In pessimam indubie par-
 tem. Quam ardenti cordis tui siti Deus anxiatur

Sitis, clamat in cruce. Infelix & effrons acce-
 dis, qui corpus adfers pulchrum, sericas ve-
 stes, erecta ceruice, capi e dilcoopero, sed
 nec aqua gnam defers Christo subundo: cor-
 enim totum foris reliquisti. Et tu Domine, que
 composita plus minus ducentis aciculis accedis;
 sed spiritu vacua, quasi nullum haberes, habes
 autem cor tuum in vanitatibus, & ubi tu me-
 lius nosse. Faxit Deus ne tales simus: vt dum
 Sacerdos, amictu capite obuclato, alba cor-
 pore induto, cingulo, ac in manipulo brachio an-
 nexis, stola de collo dependente, casula ornatus
 procedit, Christi personam representans, ad
 sacram aram non accedat spiritu & corde vacuo,
 & quo vltimus corpore progreditur, vt ap-
 proxinet Deo, eo magis retrocedat & à Deo
 longius corpore diuellatur.

Optimus & sanctus Rex Iosaphat exterritus
 anxius periculis, potentissimis & innume-
 cum vallatus hostibus, accurrit & accedit ad
 Deum, quomodo? Iosaphat autem timore perter-
 ritus totum se contulit ad rogandum Dominum. An
 non perpendisset verbum hoc (totum) id est cor-
 de & animo, corpore & anima: nouerat enim
 pagum homini prodesse, si corpore tantum-
 modo accedat, anima vero procul abfit: hæc
 enim actionis præcipua pars est, idque eo mo-
 do, vt proprius terminus dixerit Evangelista:
 Accessit Centurio: cum corpore & spiritu accel-
 sent volans alis fidei, & charitatis.

§. 8. Centurioni placidè respondit Christus,
 Regulo autem asperus: qui nos docet, vt
 ab ex- Eliseu, non honorare quempiam, et
 timulo, quia diues, nec pauperem reuerere,
 quia pauper.

A Ccesse, ut ad Christum missi à Centurio: 10
 ne seniores, qui Christo adstantes verba
 que dicenda habuerunt, & legationem,
 qua ex parte Centurionis funderentur, ita pro-
 ponunt, vt narrat D. Lucas. Domine, ecce in
 ciuitate hac Centurio, vir honestissimus, mul-
 tumque venerabilis, cui seruus, illi pretiosus,
 qui tam forti torquetur paralyti, vt vno tan-
 tum gradu, ipse morique diuidatur: lamillet
 roget, ne grauius eius de omni accedere, ser-
 uum hanc curaturus, Dignus est enim, vt hoc illi
 præstet. licet enim vir Gentilis, genti nostræ a-
 deo tamen addictus, vt nobis a discernerit sto-
 are synagogam. Respondet Dominus: libentissi-
 me: Ego veniam & curabo eum: Et dicens & fa-
 cions, progreditur versus domum Centurionis.